

Nr 334.

Godkänd av första kammaren den 22 juni 1943.

Godkänd av andra kammaren den 22 juni 1943.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 till utbyggnad av samt anskaffning av maskiner och utrustning för vissa fabriker och anläggningar.

(Statsutskottets utlåtande nr 168.)

Till Konungen.

1:o) **Utbyggnad av vissa fabriker och anläggningar.** I propositionen n: r 163 har Kungl. Maj:t (bilaga 9, punkt 1 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 5 mars 1943) föreslagit riksdagen att till Utbyggnad av vissa fabriker och anläggningar å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 2.000.000 kronor.

I föreliggande proposition har Kungl. Maj:t framlagt förslag till nyanläggningar, ombyggnader och maskinanskaffning m. m. vid ett flertal försvarsväsendets verkstadsnämnd underställda fabriker. De föreslagna åtgärderna hava ansetts nödvändiga för uppfyllande av moderna tekniska och ekonomiska krav samt de fordringar på tillverkningskapacitet, som uppställdes i 1942 års försvarsbeslut. Riksdagen har funnit det framlagda byggnadsprogrammet vara ur ovan angivna synpunkter ändamålsenligt och har därför i princip godkänt det samma.

Kostnaderna för programmets genomförande hava av departementschefen angivits till 16.250.000 kronor för byggnader och 4.130.000 kronor för maskinanskaffning. Såsom departementschefen framhållit komma sålunda medelsanvisningar av betydande storleksordning att erfordras för ifrågavarande ändamål. Att märka är emellertid, att nämnda totalkostnad inemot 9.000.000 kronor äro att hänföra till fortsatt utbyggnad av den av riksdagen redan beslutade utflyttningen av Mariebergfabriken till Karlstad. För denna utflyttning har riksdagen tidigare anvisat medel. Av vad departementschefen anfört framgår, att myndigheterna förfogat över dessa medel på ett sätt som icke står i överensstämmelse med givna anvisningar. I likhet med departementschefen har riksdagen funnit detta anmärkningsvärt. Med hänsyn till vad sålunda förekommit har riksdagen funnit sig böra framhålla önskvärdheten av att i samband med dispositionsbeslut beträffande för den nu föreslagna utbyggnaden anvisade medel sådana bestämmelser meddelas, som på ett otvetydigt sätt klargöra för vederbörande myndighet, att omdispositioner av förekommen art icke få av myndigheten utan Kungl. Maj:ts medgivande vidtagas.

Departementschefen har förutsatt, att för utbyggnadsprogrammets genomförande anvisade anslag icke skola utnyttjas förrän situationsplaner och definitiva kostnadsberäkningar underställts Kungl. Ma:t för godkännande samt att, därest i samband därmed avsteg från de nu företedda principförslagen finnas

erforderliga, Kungl. Maj:t skall äga rätt att inom ramen för anvisade medel och med iakttagande av att beräknade totalkostnader icke överskridas besluta om byggnadsprogrammets definitiva utformande. Riksdagen har väl funnit, att med hänsyn till utbyggnadsprogrammets omfattning och karaktär en sådan jämningsrätt måste i viss utsträckning förefinnas för Kungl. Maj:t. Riksdagen förutsätter emellertid, att ändringar av mer genomgripande art icke skola ifrågakomma utan att riksdagen beredes tillfälle taga ställning till frågan. Likaså förutsätter riksdagen, att, därest Kungl. Maj:t beslutar jämkningar inom ramen för nu beräknade totalkostnader, dessa jämkningar icke äro av den art att de komma att medföra framtida krav på ofrånkomliga ytterligare medelsanvisningar.

Det framlagda byggnadsprogrammet innefattar en omfattande tjänstebo-stadsbebyggelse. Riksdagen har velat understryka departementschefens uttalande om att ytterligare utredning bör verkställas för att utröna om det är nödvändigt att realisera detta program. Att vid denna utredning bör undersökas möjligheterna att ordna bostadsbebyggelsen i form av egna hem har riksdagens funnit välbetänkt.

I övrigt har riksdagen velat framhålla, att de i ärendet företedda kostnadsberäkningarna icke givit riksdagen anledning till erinran. Riksdagen förutsätter emellertid, att med hänsyn till utbyggnadsprogrammets omfattning och karaktär särskild uppmärksamhet ägnas frågan om möjligheterna att nedbringa kostnaderna utan eftersättande av kraven på ändamålsenlighet och effektivitet.

Vad departementschefen anfört och föreslagit i fråga om finansieringen av utbyggnadsprogrammet har icke givit riksdagen anledning till erinran. Kungl. Maj:t har föreslagit, att för ändamålet å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår anvisas 2.000.000 kronor för byggnadsändamål och 2.500.000 kronor för maskinanskaffning. Dessa belopp har riksdagen beslutat anvisa. Beträffande sistnämnda medelsanvisning anmäler riksdagen sitt beslut nedan under punkt 2:o).

Under återopande av det anförda får riksdagen med avseende å nu förevarande punkt anmäla, att riksdagen till Utbyggnad av vissa fabriker och anläggningar å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 å kapitalbudgeten under försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond, anvisat ett reservationsanslag av 2.000.000 kronor.

2:o) **Anskaffning av maskiner och utrustning för vissa fabriker och anläggningar.** Under hänvisning till vad riksdagen ovan under punkt 1:o) anfört, får riksdagen med avseende å Kungl. Maj:ts förevarande förslag (punkt 6) anmäla, att riksdagen till Anskaffning av maskiner och utrustning för vissa fabriker och anläggningar å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 å kapitalbudgeten under fonden för förslag till statsverket anvisat ett reservationsanslag av 2.500.000 kronor.

Stockholm den 22 juni 1943.

Med undersåtlig vördnad.